

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.PLX467/21.10.2019 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D941/22.10.2019,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, „proiectul de lege urmărește să asigure corelarea unor prevederi din Legea nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi cu standardele internaționale de audit, respectarea dispozițiilor de tehnică normativă în elaborarea reglementărilor privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, clarificarea unor dispoziții pentru a înlătura incertitudinea juridică precum și actualizarea unor termeni cum ar fi înlocuirea conceptului de „comunitar” cu cel de „Uniune” în cuprinsul actului normativ.

Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73

alin.(3) lit.l) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Semnalăm că în anul 2017 Consiliul Legislativ a mai avizat o propunere legislativă cu obiect de reglementare asemănător, fiind emis Avizul nr.887/2017.

Analizând parcursul legislativ al respectivei propunerii legislative, se constată că prezenta propunere reprezintă forma propunerii legislative anterioare, aşa cum aceasta a fost adoptată la 25 aprilie 2018 de către Camera Deputaților, în calitate de primă cameră sesizată.

Ulterior adoptării de către Senat, Președintele României a formulat la Curtea Constituțională o sesizare de neconstituționalitate.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr.646/2018, a declarat neconstituțională legea în ansamblul său, deoarece Camera Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată, a continuat procedura legislativă și după expirarea termenului de 45 de zile de adoptare tacită și a adoptat propunerea într-o altă formă decât cea a inițiatorilor.

4. Fără a ne pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative propuse, remarcăm **amploarea și consistența** intervențiilor legislative preconizate asupra actului normativ de bază.

Totodată, semnalăm că potrivit normelor de tehnică legislativă, dacă prin intervențiile propuse se afectează concepția generală și caracterul unitar la actului normativ de bază, este recomandată - conform prevederilor art.61 alin.(1) din Legea nr.24/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare - abrogarea actualei reglementare și înlocuirea acesteia cu una nouă în domeniul respectiv.

În acest context, sugerăm să se analizeze dacă nu ar fi utilă și solicitarea punctului de vedere al Curții de Conturi.

5. Pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, **părțile dispozitive ale punctelor articolului unic** trebuie să fie reformulate conform următoarelor modele:

„Alineatul... al articolului ... se modifică și va avea următorul cuprins:”

„După alineatul (...) al articolului ... se introduce un nou alineat, alin...., cu următorul cuprins:”

„Alineatul (...) al articolului ... se abrogă.”;

„La articolul ... alineatul (...), după litera ...) se introduce o nouă literă, lit....), cu următorul cuprins.”.

6. La pct.2 al art.I, la textul propus pentru **alin.(7)** al art.1, în considerarea dispozițiilor art.140 din Constituție, care statuează rolul Curții de Conturi în privința exercitării controlului asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, ținând cont, totodată, și de natura juridică a acestei autorități administrative autonome, fără a ne pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative propuse, apreciem că reconsiderarea rolului acestei autorități, prin instituirea unor activități de „îndrumare a entităților publice”, a unor „recomandări cu caracter general”, a unor „soluții și practici unitare”, nu corespunde cu rolul constituțional al acesteia, diminuându-i funcția principală, aceea de control. De altfel, activitățile propuse („îmbunătățirea reformelor din sectorul public și al cadrului de reglementare și procedural al entităților din sectorul public”, „îmbunătățirea competențelor profesionale ale personalului din cadrul entităților publice , „elaborarea unor strategii”) sunt mai degrabă de resortul puterii executive și nu al Curții de Conturi.

Prin urmare, este necesară revederea textului propus pentru **alin.(7).**

La **alin.(8)** al art.1, norma propusă nu are legătură tematică cu acest articol, putând constitui, eventual, obiectul unei intervenții legislative de completare a art.59 cu un nou alineat, **alin.(2).**

7. La pct.3 al art.I, referitor la art.2, se rețin următoarele:

7.1. Pentru o mai facilă identificare, termenii și expresiile a căror semnificație este explicitată ar trebui să fie enumerați în ordine alfabetică.

7.2. Este de analizat dacă, pentru un plus de previzibilitate a normei, nu ar fi utilă definirea, în completare, a expresiilor „audit de desemnare”, „audit de sistem” și „auditul operațiunilor”, noțiuni la care se face referire la pct.15, cu privire la art.14 alin.(1) din lege.

Totodată, este de analizat dacă nu ar trebui păstrată și definiția „controlului”, astfel cum este prevăzută în prezent la lit.a), respectiv „activitatea prin care se verifică și se urmărește modul de respectare a legii privind constituirea, administrarea și utilizarea fondurilor publice”.

De asemenea, este de analizat dacă definirea noțiunii de „fonduri publice” de la **lit.r)** nu excedează domeniului de reglementare al actului normativ de bază, în condițiile în care această noțiune este definită deja de **Legea nr.500/2002** privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare și de **Legea nr.273/2006** privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

7.3. La lit.e) și w), sugerăm să se analizeze posibilitatea preluării definițiilor propuse în Punctul de vedere al Guvernului nr.427/21.03.2018, referitor la propunerea legislativă anterioară, înregistrată sub nr.PLX442/2017. Reiterăm propunerea și în ceea ce privește soluțiile legislative propuse prin prezentul proiect pentru **art.13 alin.(2), art.14 alin.(2) lit.e), 15 alin.(3) lit.a), art.29 alin.(5), art.33 alin.(9) și art.35 alin.(3) și (4).**

7.4. La lit.e) teza întâi, sintagma „anumite obiective specifice...identificate ca fiind criterii de audit” este lipsită de claritate. De asemenea, la teza a doua, sintagma „sub toate aspectele semnificative” este lipsită de previzibilitate. În plus, semnalăm că definiția propusă este diferită de cea menționată în Expunerea de motive. Este necesară, de aceea, revederea și reformularea textului.

7.5. La lit.g), sintagma „cele care îndeplinesc și alte atribuții legate strict de funcția de control” este lipsită de claritate. Totodată, folosirea sintagmei „cele care sunt asimilate auditorilor publici externi” afectează claritatea definiției, întrucât conține chiar termenul definit.

7.6. La textul propus pentru art.2 lit.h), semnalăm că este definită o noțiune care nu este folosită în cuprinsul actului normativ, respectiv noțiunea de „control intern/managerial”. Sugerăm eliminarea textului. Observația este valabilă și pentru **lit.o), p) și s),** cu referire la definirea conceptelor de „întreprindere publică”, „eroare” și „fraudă”.

7.7. La lit.i), pentru considerente de ordin semantic, recomandăm reformularea definiției „eficacității”, cu privire la sintagma „îndeplinirea de către o operațiune”.

7.8. În textul propus pentru lit.m), este necesară eliminarea sintagmei „din prezenta lege”, ca superfluă, observație valabilă și pentru norma propusă la pct.15 pentru lit.h) a alin.(2) al art.15, unde se va elmina expresia „din lege”.

7.9. La lit.o), sub rezerva celor menționate la pct.7.6., cu referire la sintagma „societate comercială”, precizăm că, potrivit Legii nr.76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr.134/2010 privind

Codul de procedură civilă, acesta nu mai este actuală. Astfel, la art.77, se prevede faptul că ori de câte ori prin legi și prin alte acte normative se face trimitere la „societatea comercială/societățile comerciale”, după caz, trimitera se consideră a fi făcută la societatea/societățile reglementată/reglementate de Legea nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

7.10. La lit.x), este de analizat necesitatea menținerii textului propus, având în vedere că prin acesta nu se definește o noțiune.

8. La pct.6 al art.I, la textul propus pentru **art.4**, este de analizat dacă soluțiile legislative propuse sunt în acord cu prevederile art.140 alin.(2) din Legea fundamentală, potrivit cărora Curtea de Conturi prezintă anual Parlamentului un singur raport, respectiv, un raport asupra conturilor de gestiune ale bugetului public național din exercițiul bugetar expirat, cuprinzând și neregulile constatate.

În subsidiar, semnalăm că, prin modificarea dorită, Raportul anual de activitate a Curții de Conturi nu va mai fi publicat în Monitorul Oficial al României.

De asemenea, la alin.(1) lit.c), sintagma „referitor la stadiul” se va scrie sub forma „referitor la stadiul”, iar la alin.(6), sintagma „Monitorul Oficial ai României” se va scrie sub forma „Monitorul Oficial al României”.

9. La pct.7 al art.I, deoarece nu se modifică în întregime art.5, ci doar alineate din cadrul acestuia, recomandăm eliminarea abrevierii „Art.5” antepusă textelor propuse. Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare din cadrul proiectului.

10. La pct.10 al art.I, semnalăm că textul propus pentru alin.(3¹) ar trebui să facă obiectul unui articol distinct, marcat ca art.II, care nu se încorporează în actul normativ de bază.

Pe cale de consecință, cel de-al doilea alineat trebuie marcat ca fiind alin.(3¹) și nu alin.(3), iar art.II și art.III se vor renumerota.

11. La pct.12 al art.I, din considerente de redactare, primul termen al normei propuse pentru alin.(6) al art.10 trebuie redat cu inițială mare. Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare.

12. Referitor la intervențiile propuse la pct.15 și 16 ale art.I, semnalăm că prin acestea se modifică alin.(1)-(3), respectiv alin.(5)-(7) ale art.14.

Deoarece respectivul articol este structurat în prezent în 7 alineate, dintre care doar alin.(4) nu se modifică, ar fi mai indicată modificarea în întregime a acestui articol.

În situația în care nu se reține această sugestie, cele două puncte trebuie comasate, urmând ca modificarea respectivelor alineate să fie dispusă prin același punct. Pe cale de consecință, este necesară renumerotarea punctelor subsecvente.

În textul propus pentru **alin.(1)** al art.14, deoarece se află la prima menționare în text, abrevierea FEADR trebuie explicitată.

La textul propus pentru **alin.(2) lit.a) și b)**, semnalăm că, potrivit art.2 lit.A alin.(2) lit.(a) din Tratatul de la Lisabona, care a intrat în vigoare la 1 decembrie 2009, adjecțivul „comunitare” se înlocuiește cu sintagma „**a/al/ai/ale Uniunii Europene**”. Ca urmare, sintagmele „prin legislația europeană”, respectiv „cu reglementările europene”, se vor înlocui cu sintagmele „prin legislația Uniunii Europene”, respectiv „cu reglementările Uniunii Europene”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare.

13. La pct.18 al art.I, la norma propusă pentru art.15 alin.(6), pentru rigoarea exprimării, sintagma „încheierea, modificarea sau închetării unui contract” se va scrie sub forma „încheierea, modificarea sau **încetarea** unui contract”.

În textul propus pentru **art.15 alin.(7)**, sugerăm reanalizarea și reformularea normei, deoarece nu este clar în ce sens sunt obligatorii pentru Autoritatea de Audit punctele de vedere formulate de Agenția Națională pentru Achiziții Publice, fiind de analizat dacă această dispoziție nu ar fi de natură să afecteze autonomia Autorității de Audit.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

14. La pct.21 al art.I, este de analizat dacă norma propusă pentru art.21 alin.(1), prin introducerea sintagmei „fără a se pronunța asupra oportunității operațiunilor”, este în corelare cu prevederile art.140 alin.(1) din Constituția României, în sensul de a nu a aduce o limitare a prevederilor constituționale, caz în care dispoziția în cauză ar putea fi declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională.

15. La pct.23 și 24 al art.I, în normele propuse pentru lit.d) și f) ale art.23, se folosesc expresiile „societăți cu scop lucrativ”, respectiv „persoane juridice cu scop nelucrativ” fără ca înțelesul acestora să fie

explicitat în cadrul art.2, care stabilește semnificațiile tuturor termenilor și expresiilor uzitate de lege.

16. La pct.27, în textul propus pentru art.27, având în vedere că prin pct.26 se preconizează completarea art.26 din actul normativ de bază, pentru un spor de precizie normativă, recomandăm ca norma de trimitere la „art.26” să se realizeze sub forma „art.26 alin.(1)”.

17. La pct.30, pentru un spor de rigoare redacțională, textul propus pentru alin.(3) al art.29 se va reda de la capăt de rând.

18. La pct.31, în textul propus pentru alin.(5) al art.29, pentru utilizarea limbajului juridic consacrat, sintagma „unui contract din categoriile enumerate la alineatul (4)” se va reda sub forma „**unuia dintre contractele prevăzute la alin.(4)**”.

19. La pct.37, în textul propus pentru art.33 alin.(4), pentru claritatea și predictibilitatea normei preconizate, este de analizat dacă după sintagma „Persoanele menționate în raportul de audit” nu ar trebui inserată formularea „**în sarcina cărora a fost reținută îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu/contractuale**”.

De asemenea, pentru suplețea textului, este necesară eliminarea sintagmei „publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1.154 din 7 decembrie 2004”.

20. La pct.39, în textul propus pentru art.35 alin.(2), pentru o exprimare mai adecvată în context, propunem ca verbele „vor fi analizate” și „vor fi avute în vedere” să fie redate sub forma „**se analizează**”, respectiv „**sunt avute în vedere**”.

21. La pct.40, în textul propus pentru art.36, termenul „Plenului” se va redacta cu inițială mică.

22. La pct.45, în textul propus pentru alin.(4) al art.42, pentru rigoarea redactării, sintagma „în temeiul alin.(1) lit.b) și lit.c)” se va reda sub forma „**în temeiul alin.(1) lit.b) și c)**”.

23. La pct.53, în textul propus pentru art.54 teza întâi, sugerăm să se analizeze dacă exercitarea funcției de către membrii Curții de Conturi sau a auditorilor publici după trimiterea acestora în judecată este compatibilă cu natura activității acestora. În acest sens, menționăm că soluția suspendării din funcție în cazul trimiterii în judecată este prevăzută și pentru alte demnități și funcții publice. Astfel, potrivit art.109 alin.(2) din Constituție, trimiterea în judecată a unui membru al Guvernului atrage suspendarea lui din funcție, iar potrivit art.513 alin.(1) lit.l) din Codul administrativ, raportul de serviciu se suspendă

de drept în cazul trimiterii în judecată pentru săvârșirea anumitor infracțiuni.

În ceea privește textul propus, semnalăm că referirea la pronunțarea unei „sentințe penale nefavorabile persoanei respective” nu înlăturează condițiile de claritate și previzibilitate specifice unei norme juridice. Este necesară, de aceea, indicarea expresă a soluțiilor pronunțate de instanța de judecată în primă instanță, care atrag suspendarea de drept a membrilor Curții de Conturi și a auditorilor publici externi. Precizăm că, potrivit art.396 alin.(1) din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii aduse inculpatului, pronunțând, după caz, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau închiderea procesului penal.

La **teza a două** a normei propuse pentru art.54, textul trebuie să debuteze cu majusculă, iar expresia „în caz de achitare, închiderea procesului penal” trebuie înlocuită cu sintagma „în caz de achitare sau de închidere a procesului penal”.

24. La pct.55, pentru integrarea armonioasă a textelor propuse în cadrul actului normativ de bază, propunem ca cele două enumerări să fie introduse anterior lit.t), care se referă la alte atribuții stabilite în condițiile legii. Astfel, cele două enumerări ar putea fi identificate prin literele §¹) și §²), urmând a se modifica, în mod corespunzător, atât partea dispozitivă a pct.55, cât și marcajul celor două texte propuse. Reiterăm această observație și pentru cazul asemănător de la **pct.56**.

25. La pct.57, având în vedere că cele două enumerări asupra căroră se intervine sunt singurele din cuprinsul articolului respectiv, pentru un spor de rigoare în redactare, propunem ca partea dispozitivă să vizeze modificarea în integralitate a art.62. Pe cale de consecință, partea dispozitivă a pct.57 se va reda, astfel:

„57. Articolul 62 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În continuare, se va reda integral textul art.62.

26. La alin.(1) al art.II, potrivit exigențelor normative, formularea „regulamentul menționat la art.11 alin.(2) din Legea nr.94/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege” se va reda sub forma „regulamentul **prevăzut** la art.11 alin.(2) din Legea nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

La alin.(2), pentru corelare cu norma de la alin.(1), propunem înlocuirea formulării „regulamentelor menționate la alin.(1)” cu expresia „**reglementările prevăzute la alin.(1)**”.

27. La art.III, din rațiuni de tehnică legislativă, sintagma „cu excepția prevederilor art.I. în ceea ce privește art.62 lit.a) și (b) și art.63 care intră în vigoare la 30 de zile de la publicare” se va reda sub forma „**cu excepția pct.57 și 58 ale art.I, care intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării acesteia**”.

București

Nr. 916/04.11.2019

Lege privind organizarea și funcționarea Curtii de Conturi

(v. D.C.C. nr. 64/1994 (art. 1 alin. (1)) - M. Of. nr. 177/12 iul. 1994; D.C.C. nr. 28/1999(art. 19 lit. d) - M. Of. nr. 178/26 apr. 1999; D.C.C. nr. 29/1999 (art. 19 lit. d) - M. Of. nr. 261/7 iun. 1999)

1 republicare cu renumeroare	M. Of. nr. 238/3 apr. 2014
Lege privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	
2 rectificare	M. Of. nr. 438/16 iun. 2014
RECTIFICARE	rectifică art. 49
3 modificări prin	L. nr. 7/2016
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	modifică art. 48 alin. (1); introduce alin. (2)-(18) la art. 51
4 modificări prin	L. nr. 145/2017
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	modifică art. 47 alin. (2); introduce alin. (3_1) la art. 49, alin. (5) la art. 49, alin. (16_1) și (16_2) la art. 51
5 modificări prin	O.U.G. nr. 59/2017
Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu	modifică art. 51 alin. (10)

918